

Υπόθεση C-560/20

**Σύνοψη αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως κατά το άρθρο 98,
παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου**

Ημερομηνία καταθέσεως:

26 Οκτωβρίου 2020

Αιτούν δικαστήριο:

Verwaltungsgericht Wien (Αυστρία)

Ημερομηνία της αποφάσεως του αιτούντος δικαστηρίου:

25 Σεπτεμβρίου 2020

Προσφεύγοντες:

CR

GF

TY

Καθής:

Landeshauptmann von Wien

Αντικείμενο της κύριας δίκης

Χορήγηση άδειας διαμονής

Αντικείμενο και νομική βάση της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως

Ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης, ιδίως της οδηγίας 2003/86/EK, άρθρο 267 ΣΛΕΕ.

Προδικαστικά ερωτήματα

I. Δύνανται υπήκοοι τρίτης χώρας, οι οποίοι είναι γονείς πρόσφυγα που υπέβαλε αίτηση χορηγήσεως ασύλου ως ασυνόδευτος ανήλικος και του χορηγήθηκε άσυλο όσο ήταν ανήλικος, να επικαλεσθούν το άρθρο 2, στοιχείο στ', σε συνδυασμό με το άρθρο 10, παράγραφος 3, στοιχείο α', της οδηγίας 2003/86/EK του Συμβουλίου, της 22ας Σεπτεμβρίου 2003, σχετικά με το

δικαίωμα οικογενειακής επανενώσεως, εάν ο πρόσφυγας ενηλικιώθηκε μετά τη χορήγηση ασύλου, αλλά διαρκούσης της διαδικασίας χορηγήσεως άδειας διαμονής στους γονείς του;

II. Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο πρώτο ερώτημα: Απαιτείται στην περίπτωση αυτή να υποβάλλεται η αίτηση οικογενειακής επανενώσεως από τους γονείς του υπηκόου τρίτης χώρας «καταρχήν [...] εντός τρίμηνης προθεσμίας από της ημερομηνίας κατά την οποία αναγνωρίσθηκε η ιδιότητα του πρόσφυγα στον ενδιαφερόμενο ανήλικο», κατά τα διαλαμβανόμενα στην απόφαση του Δικαστηρίου της 12ης Απριλίου 2018, C-550/16, A και S, σκέψη 61;

III. Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο πρώτο ερώτημα: Πρέπει να χορηγηθεί άδεια διαμονής στην ενήλικη αδελφή αναγνωρισμένου πρόσφυγα απευθείας με βάση το δίκαιο της Ένωσης, εάν σε περίπτωση μη χορηγήσεως άδειας διαμονής στην ενήλικη αδελφή οι γονείς του πρόσφυγα θα βρίσκονταν εκ των πραγμάτων σε πλήρη αδυναμία να ασκήσουν το δικαίωμά τους για οικογενειακή επανένωση βάσει του άρθρου 10, παράγραφος 3, στοιχείο α', της οδηγίας 2003/86/EK, καθόσον η ενήλικη αδελφή του πρόσφυγα, λόγω της καταστάσεως της υγείας της, χρήζει συνεχούς φροντίδας από τους γονείς της και, ως εκ τούτου, δεν δύναται να παραμείνει μόνη στην χώρα καταγωγής;

IV. Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο δεύτερο ερώτημα: Ποια είναι τα κριτήρια βάσει των οποίων θα εκτιμηθεί το εμπρόθεσμο της αιτήσεως ως κατατεθείσας «καταρχήν» εντός τρίμηνης προθεσμίας κατά την έννοια των διαλαμβανομένων στην απόφαση του Δικαστηρίου της 12ης Απριλίου 2018, C-550/16, A και S, σκέψη 61;

V. Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο δεύτερο ερώτημα: Δύνανται οι γονείς του πρόσφυγα να επικαλεσθούν το δικαίωμά τους για οικογενειακή επανένωση βάσει του άρθρου 10, παράγραφος 3, στοιχείο α', της οδηγίας 2003/86/EK, εάν έχει παρέλθει ήδη χρονικό διάστημα τριών μηνών και μίας ημέρας από της ημερομηνίας κατά την οποία αναγνωρίσθηκε η ιδιότητα του πρόσφυγα στον ανήλικο;

VI. Μπορεί ένα κράτος μέλος να απαιτεί στο πλαίσιο διαδικασίας οικογενειακής επανενώσεως βάσει του άρθρου 10, παράγραφος 3, στοιχείο α', της οδηγίας 2003/86/EK να πληρούν οι γονείς του πρόσφυγα τις προϋποθέσεις του άρθρου 7, παράγραφος 1, της οδηγίας 2003 /86/EK;

VII. Εξαρτάται η απαίτηση για εκπλήρωση των προϋποθέσεων του άρθρου 7, παράγραφος 1, της οδηγίας 2003/86/EK στο πλαίσιο διαδικασίας οικογενειακής επανενώσεως βάσει του άρθρου 10, παράγραφος 3, στοιχείο α', της οδηγίας 2003/86/EK από το αν η αίτηση οικογενειακής επανενώσεως υποβλήθηκε εντός τριών μηνών από τη χορήγηση του καθεστώτος του καθεστώτος του πρόσφυγα κατά την έννοια του άρθρου 12, παράγραφος 1, τρίτο εδάφιο, της οδηγίας 2003/86/EK;

Σχετικές διατάξεις του δικαίου της Ένωσης

ΣΛΕΕ, και ειδικότερα το άρθρο 20

Οδηγία 2003/86/EK του Συμβουλίου, της 22ας Σεπτεμβρίου 2003, σχετικά με το δικαίωμα οικογενειακής επανένωσης, και ειδικότερα τα άρθρα 2, 4, 7, 9

Σχετικές διατάξεις του διεθνούς δικαίου

Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ), άρθρο 8

Σχετικές διατάξεις του εθνικού δικαίου

Niederlassungs- und Aufenthaltsgesetz (νόμος περί εγκαταστάσεως και διαμονής) (NAG), και ειδικότερα τα άρθρα 2, 11, 46

Asylgesetz (νόμος περί ασύλου) (AsylG), και ειδικότερα τα άρθρα 34 και 35

Συνοπτική έκθεση των πραγματικών περιστατικών και της πορείας της διαδικασίας

1. Ενώπιον του Verwaltungsgericht (διοικητικού δικαστηρίου) εκκρεμούν τρεις δίκες που αφορούν τη χορήγηση αδειών διαμονής κατά το άρθρο 46, παράγραφος 1, σημείο 2, NAG. Ενδιαφερόμενοι στις εν λόγω δίκες είναι οι γονείς (CR και GF) και η ενήλικη αδελφή (TY) του RI, ο οποίος έχει αναγνωρισθεί ως πρόσφυγας στην Αυστρία. Οι αιτούντες ζητούν την οικογενειακή επανένωση με τον RI. Όλοι οι ως άνω είναι Σύροι υπήκοοι.
2. Ο RI αφήχθη ως ασυνόδευτος ανήλικος στην Αυστρία στις 31 Δεκεμβρίου 2015 και υπέβαλε αίτηση παροχής διεθνούς προστασίας στις 8 Ιανουαρίου 2016. Δυνάμει της κοινοποιηθείσας στις 5 Ιανουαρίου 2017 αποφάσεως της Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (ομοσπονδιακής υπηρεσίας αλλοδαπών και ασύλου), η οποία σύμφωνα με το αυστριακό δίκαιο κατέστη απρόσβλητη στις 2 Φεβρουαρίου 2017, αναγνωρίστηκε στον RI το καθεστώς του πρόσφυγα.
3. Στις 6 Απριλίου 2017 οι CR, GF και TY υπέβαλαν αιτήσεις οικογενειακής επανενώσεως για να επανενωθούν με τον RI σύμφωνα με το άρθρο 35 AsylG. Οι εν λόγω αιτήσεις απορρίφθηκαν με την κοινοποιηθείσα στις 29 Μαΐου 2018 απόφαση της αυστριακής πρεσβείας της Δαμασκού, καθόσον ο RI είχε εν τω μεταξύ ενηλικιωθεί. Η απόφαση αυτή κατέστη απρόσβλητη στις 26 Ιουνίου 2018.
4. Με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της 11ης Ιουλίου 2018, οι CR, GF και TY υπέβαλαν τις υπό κρίση αιτήσεις οικογενειακής επανενώσεως δυνάμει του άρθρου 46, παράγραφος 1, σημείο 2, NAG, επικαλούμενοι τα δικαιώματά τους από την οδηγία 2003/86/EK και, όσον αφορά την TY, το άρθρο 8 ΕΣΔΑ. Οι αιτήσεις αυτές απορρίφθηκαν με τις από 20 Απριλίου 2020 αποφάσεις του

Landeshauptmann von Wien (προέδρου του ομόσπονδου κράτους της Βιέννης) με την αιτιολογία ότι δεν κατατέθηκαν «εντός τρίμηνης προθεσμίας από της ημερομηνίας κατά την οποία αναγνωρίστηκε η ιδιότητα του πρόσφυγα». Κατά των αποφάσεων αυτών κατατέθηκε εμπρόθεσμη προσφυγή ενώπιον του Verwaltungsgericht Wien (διοικητικού δικαστηρίου Βιέννης). Το τελευταίο διεξήγαγε στις 3 Σεπτεμβρίου 2020 προφορική επ' ακροατηρίου συζήτηση στις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις.

- 5 Κατά την εξέταση των υποθέσεων διαπιστώθηκε ότι οι προσφεύγοντες CR, GF και TY δεν αποδεικνύουν ότι διαθέτουν στην Αυστρία κατάλυμα το οποίο να θεωρείται κανονικό, ασφαλιστική κάλυψη για παροχές ασθενοείας και σταθερούς και τακτικούς πόρους. Επίσης διαπιστώθηκε ότι η TY πάσχει από εγκεφαλική πάρεση και έχει μόνιμη ανάγκη αναπηρικού αμαξιδίου και υποστηρίξεως κατά την παροχή γευμάτων και την καθημερινή σωματική υγιεινή. Την φροντίζει ιδίως η μητέρα της CR, ενώ στον τόπο κατοικίας της δεν έχει πρόσβαση σε δίκτυο κοινωνικών παροχών. Οι γονείς της δεν θα μπορούσαν να την αφήσουν μόνη της στη Συρία.

Κύρια επιχειρήματα των διαδίκων της κύριας δίκης

- 6 Οι προσφεύγοντες ενώπιον του Verwaltungsgericht Wien συνάγουν από την απόφαση A και S, σκέψη 34, ότι επί αιτήσεως οικογενειακής επανενώσεως κατά το άρθρο 10, παράγραφος 3, στοιχείο α', της οδηγίας 2003/86/EK δεν επιτρέπεται να απαιτείται από τους αιτούντες η προσκόμιση των αποδεικτικών στοιχείων του άρθρου 7, παράγραφος 1, της οδηγίας 2003/86/EK, τα οποία προβλέπονται υπό το αυστριακό νομικό καθεστώς.

Συνοπτική έκθεση του σκεπτικού της διατάξεως περί παραπομπής

- 7 Στην υπό κρίση διαδικασία το Verwaltungsgericht Wien διερωτάται πρωτίστως εάν οι αιτούντες αντλούν δικαιώματα από την οδηγία 2003/86/EK καίτοι ο πρόσφυγας RI έχει εν τω μεταξύ ενηλικιωθεί. Στην απόφαση A και S το Δικαστήριο διευκρίνισε ότι υπήκοος τρίτης χώρας ή ανιθαγενής ο οποίος ήταν ηλικίας μικρότερης των δεκαοκτώ ετών κατά την είσοδό του στο έδαφος κράτους μέλους και κατά τον χρόνο κατάθεσης της αιτήσεώς του παροχής ασύλου εντός του κράτους αυτού, πλην όμως, κατά τη διάρκεια της διαδικασίας παροχής ασύλου, ενηλικιώθηκε και υπήχθη, εν συνεχεία, στο καθεστώς του πρόσφυγα, πρέπει να χαρακτηρίζεται ως «ανήλικος» κατά το άρθρο 2, στοιχείο στ', της οδηγίας 2003/86 σε συνδυασμό με το άρθρο 10, παράγραφος 3, στοιχείο α', της οδηγίας αυτής.
- 8 Ωστόσο, σε αντίθεση με την πραγματική κατάσταση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση A και S, στις υπό κρίση περιπτώσεις ο υπήκοος τρίτης χώρας δεν ενηλικιώθηκε κατά τη διάρκεια της διαδικασίας παροχής ασύλου, αλλά αργότερα, διαρκούσης της διαδικασίας οικογενειακής επανενώσεως κατά την έννοια του άρθρου 10, παράγραφος 3, στοιχείο α', της οδηγίας 2003/86/EK. Λαμβάνοντας

υπόψη το σκεπτικό του Δικαστηρίου στην απόφαση A και S, το Verwaltungsgericht Wien τείνει προς την άποψη ότι οι σκέψεις που διατυπώνονται στην ανωτέρω απόφαση βρίσκουν εφαρμογή και σε περιπτώσεις όπως οι υπό κρίση (ομοίως και τα διαλαμβανόμενα στην απόφαση του Δικαστηρίου της 16ης Ιουλίου 2020, C-133/19, B.M.M. κ. λπ., καταδεικνύουν ότι στο πλαίσιο της οδηγίας 2003/86/EK δεν είναι κατ' αρχήν κρίσιμη η ενηλικίωση που επέρχεται κατά τη διάρκεια εκκρεμούσας διαδικασίας, αλλά πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η ιδιότητα του «ανήλικου» κατά τον χρόνο υποβολής της αιτήσεως). Ωστόσο, επειδή, καθόσον γνωρίζει το Verwaltungsgericht Wien, δεν υφίσταται μέχρι σήμερα σχετική νομολογία του Δικαστηρίου, υποβάλλεται το πρώτο ερώτημα.

- 9 Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο ερώτημα αυτό, το Verwaltungsgericht Wien διερωτάται περαιτέρω εάν τυγχάνουν εφαρμογής στην υπό κρίση περίπτωση τα διαλαμβανόμενα στη σκέψη 61 της αποφάσεως A και S, σύμφωνα με την οποία η αίτηση οικογενειακής επανενώσεως που υποβάλλεται βάσει του άρθρου 10, παράγραφος 3, στοιχείο α', της οδηγίας 2003/86/EK πρέπει, καταρχήν, να κατατίθεται εντός τρίμηνης προθεσμίας από της ημερομηνίας κατά την οποία αναγνωρίσθηκε η ιδιότητα του πρόσφυγα στον ενδιαφερόμενο ανήλικο (δεύτερο ερώτημα). Καθόσον στις υπό κρίση περιπτώσεις η ενηλικίωση επήλθε μετά την αναγνώριση της ιδιότητας του πρόσφυγα, δεν αποκλείεται μια τέτοια προθεσμία να άρχεται από τον χρόνο ενηλικιώσεως του πρόσφυγα και, συνεπώς, να είναι εμπρόθεσμη η αίτηση οικογενειακής επανενώσεως βάσει του άρθρου 10, παράγραφος 3, στοιχείο α', της οδηγίας 2003/86/EK η οποία κατατέθηκε σε χρόνο κατά τον οποίο ο πρόσφυγας ήταν ακόμη ανήλικος, και, δη, ανεξαρτήτως της χρονικής σχέσεως μεταξύ της υποβολής της αιτήσεως και της ημερομηνίας παροχής ασύλου.
- 10 Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως και στο δεύτερο ερώτημα, το Verwaltungsgericht Wien φρονεί ότι δεν προκύπτουν από τη νομολογία του Δικαστηρίου τα κριτήρια βάσει των οποίων θα εκτιμηθεί η τήρηση της «καταρχήν» τρίμηνης προθεσμίας (τέταρτο ερώτημα).
- 11 Στις υπό κρίση υποθέσεις παρήλθε χρονικό διάστημα τριών μηνών και μίας ημέρας μεταξύ της ημερομηνίας κατά την οποία αναγνωρίσθηκε η ιδιότητα του πρόσφυγα στον ανήλικο και της υποβολής των αιτήσεων οικογενειακής επανενώσεως βάσει του άρθρου 10, παράγραφος 3, στοιχείο α', της οδηγίας 2003/86/EK. Το Verwaltungsgericht Wien διερωτάται εάν, με αυτά τα δεδομένα, τηρήθηκε η «καταρχήν» τρίμηνη προθεσμία που αναφέρεται στη σκέψη 61 της αποφάσεως A και S (πέμπτο ερώτημα).
- 12 Εν προκειμένω, το Verwaltungsgericht Wien φρονεί ότι δεν μπορεί να προσαφθεί στους αιτούντες το ότι υπέβαλαν την αίτηση του άρθρου 35 AsylG κάνοντας χρήση της προβλεπόμενης διαδικασίας με βάση το ισχύον καθεστώς στην Αυστρία κατά τον χρόνο υποβολής της αιτήσεως οικογενειακής επανενώσεως, η οποία απορρίφθηκε εν συνεχεία λόγω της ήδη επελθούσας ενηλικιώσεως του πρόσφυγα, καθόσον, όπως είναι φυσικό, οι αιτούντες δεν ήταν σε θέση να

επηρεάσουν το χρονικό σημείο διεκπεραιώσεως των αιτήσεών τους. Οι υπό κρίση επόμενες αιτήσεις οικογενειακής επανενώσεως του άρθρου 46, παράγραφος 1, σημείο 2, NAG υποβλήθηκαν τελικά αμέσως μετά την απόρριψη των αιτήσεων που είχαν υποβληθεί βάσει του άρθρου 35 AsylG, και, ως εκ τούτου, το Verwaltungsgericht Wien φρονεί εν προκειμένω ότι δεν συντρέχει περίπτωση εκπρόθεσμης υποβολής τους. Επομένως, το ερώτημα εάν οι αιτήσεις οικογενειακής επανενώσεως κατατέθηκαν εντός τριών μηνών από την χορήγηση ασύλου δεν μπορεί παρά να αφορά την υποβολή της αρχικής αιτήσεως οικογενειακής επανενώσεως κατά το άρθρο 35 AsylG τρεις μήνες και μία ημέρα από τη χορήγηση ασύλου στον ανήλικο.

- 13 Το Verwaltungsgericht Wien φρονεί ότι ούτε από τη σκέψη 34 ούτε από άλλα χωρία της αποφάσεως A και S συνάγεται ότι, επί αιτήσεως οικογενειακής επανενώσεως βάσει του άρθρου 10, παράγραφος 3, στοιχείο α', της οδηγίας 2003/86/EK, δεν επιτρέπεται να ζητείται από τους αιτούντες η προσκόμιση των αποδεικτικών στοιχείων που αναφέρει το άρθρο 7, παράγραφος 1, της οδηγίας 2003/86/EK (βλ. ανωτέρω σημείο 6). Το άρθρο 10, παράγραφος 3, στοιχείο α', της οδηγίας 2003/86/EK εγγυάται την οικογενειακή επανένωση με εξ αίματος πρώτου βαθμού ανιόντες ανεξαρτήτως της συνδρομής των προϋποθέσεων του άρθρου 4, παράγραφος 2, στοιχείο α'. Αυτό σημαίνει ότι δεν απαιτείται ο συντηρών να έχει την ευθύνη συντηρήσεως των συγγενών του και αυτοί να στερούνται της απαραίτητης οικογενειακής υποστήριξης στη χώρα καταγωγής. Εντούτοις το Verwaltungsgericht Wien δεν συνάγει από τη διάταξη του άρθρου 10, παράγραφος 3, στοιχείο α', της οδηγίας 2003/86/EK ή από την οικονομία της οδηγίας αυτής κανέναν λόγο που να εμποδίζει την εφαρμογή των προϋποθέσεων του άρθρου 7 της οδηγίας 2003/86/EK επί οικογενειακής επανενώσεως βάσει του άρθρου 10, παράγραφος 3, στοιχείο α', της οδηγίας 2003/86/EK (ενώ αντιθέτως, στην περίπτωση της οικογενειακής επανενώσεως βάσει του άρθρου 4, παράγραφος 1, της οδηγίας 2003/86/EK, το άρθρο 12, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, της οδηγίας 2003/86/EK αποκλείει ρητά την εφαρμογή του άρθρου 7 της οδηγίας 2003/86/EK). Ως εκ τούτου υποβάλλει το έκτο ερώτημα.
- 14 Περαιτέρω, το Verwaltungsgericht Wien διερωτάται κατά πόσον η απαίτηση της προσκόμισης τέτοιων αποδεικτικών στοιχείων εξαρτάται από το εάν η αίτηση οικογενειακής επανενώσεως υποβλήθηκε εντός τριών μηνών από τη χορήγηση του καθεστώτος του πρόσφυγα κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 12, παράγραφος 1, τρίτο εδάφιο, της οδηγίας 2003/86/EK. Με βάση τη συστηματική συνάφειά της, η ανωτέρω προθεσμία θα μπορούσε να αναφέρεται μέσω της παραπομπής στο πρώτο εδάφιο αποκλειστικά και μόνο στα μέλη της οικογένειας που απαριθμούνται στο άρθρο 4, παράγραφος 1, της οδηγίας 2003/86/EK. Καθόσον όμως θα μπορούσε να ερμηνευτεί εξίσου υπό την έννοια ότι εφαρμόζεται γενικώς επί κάθε αιτήσεως οικογενειακής επανενώσεως (προς την κατεύθυνση αυτή θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι κινείται η απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση C-380/17, KB, σκέψεις 46 και 47), υποβάλλεται το έβδομο ερώτημα προς διευκρίνιση του άρθρου 12, παράγραφος 1, τρίτο εδάφιο, της οδηγίας 2003/86/EK.

- 15 Η αδελφή του συντηρούντος δεν καλύπτεται ως μέλος της οικογένειας από το νομικό καθεστώς της Αυστρίας. Η Αυστρία δεν έκανε χρήση της σχετικής δυνατότητας που παρέχει το άρθρο 10, παράγραφος 2, της οδηγίας 2003/86/EK. Οι προσφεύγοντες ενώπιον του Verwaltungsgericht Wien ισχυρίζονται ότι στη χώρα καταγωγής δεν εξασφαλίζεται η περίθαλψη της ενήλικης αδελφής ούτε ζουν άλλοι συγγενείς και, ως εκ τούτου, η αδελφή χρήζει οπωσδήποτε φροντίδας από τους γονείς της.
- 16 Κατά την άποψη του Verwaltungsgericht Wien, αυτό σημαίνει ότι, εάν δεν χορηγείτο συγχρόνως άδεια παραμονής και στην αδελφή του συντηρούντος, οι αιτούντες γονείς του θα βρίσκονταν εκ των πραγμάτων σε πλήρη αδυναμία να ασκήσουν τα όποια δικαιώματα οικογενειακής επανενώσεως τους παρέχει το άρθρο 10, παράγραφος 3, στοιχείο α', της οδηγίας 2003/86/EK.
- 17 Το Δικαστήριο απεφάνθη στη μέχρι σήμερα νομολογία του επί του άρθρου 20 ΣΛΕΕ (υποθέσεις C-34/09, Zambrano, C-256/11, Dereci, C-133/15, Chavez-Vilchez, κ. λπ.) ότι ενδέχεται να μην επιτρέπεται η άρνηση χορηγήσεως άδειας διαμονής σε υπήκοο τρίτης χώρας αν η άρνηση αυτή θα είχε ως συνέπεια να υποχρεωθούν πολίτες της Ένωσης να εγκαταλείψουν το έδαφός της. Υπ' αυτές τις συνθήκες, οι εν λόγω πολίτες της Ένωσης αδυνατούν στην πράξη να ασκήσουν επί της ουσίας τα δικαιώματα που τους παρέχει η ιδιότητα του πολίτη της Ένωσης. Ωστόσο, κατά την άποψη του Verwaltungsgericht Wien η υφιστάμενη νομολογία του Δικαστηρίου αφορά, αφενός, μόνο την ιθαγένεια της Ένωσης, και, αφετέρου, μόνο περιπτώσεις στις οποίες ένας υπήκοος τρίτης χώρας καλείται να εγκαταλείψει το έδαφος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και όχι περιπτώσεις στις οποίες δεν του επιτρέπεται η είσοδος σε αυτό.
- 18 Ως εκ τούτου, στις υπό κρίση περιπτώσεις, στις οποίες δεν εμπλέκονται πολίτες της Ένωσης, δεν ανακύπτει ζήτημα προσβολής του πυρήνα της διάταξης του άρθρου 20 ΣΛΕΕ. Εντούτοις, όσον αφορά τους αιτούντες CR και GF, θα μπορούσε να προβληθεί το επιχείρημα ότι, στο μέτρο που έχουν δικαίωμα οικογενειακής επανενώσεως βάσει της οδηγίας 2003/86/EK, το εν λόγω δικαίωμα που τους απονέμεται από το δίκαιο της Ένωσης ματαιώνεται εκ των πραγμάτων σε περίπτωση αρνήσεως του δικαιώματος διαμονής σε άλλο πρόσωπο. Το Verwaltungsgericht Wien φρονεί ότι οι σκέψεις που διατυπώνονται στις προπαρατεθείσες αποφάσεις του Δικαστηρίου ως προς το άρθρο 20 ΣΛΕΕ μπορούν να τύχουν εφαρμογής και επί της ασκήσεως του δικαιώματος οικογενειακής επανενώσεως βάσει του άρθρου 10, παράγραφος 3, στοιχείο α', της οδηγίας 2003/86/EK και, ως εκ τούτου, το τρίτο ερώτημα υποβάλλεται προκειμένου να διευκρινισθεί εάν ένας τέτοιος εκ των πραγμάτων εξαναγκασμός δύναται να αποτελέσει λόγο για τη διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής της οδηγίας 2003/86/EK ώστε να καλύπτει και άλλα πρόσωπα.
- 19 Συναφώς πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι, σύμφωνα με το αυστριακό δίκαιο, η χορήγηση του δικαιώματος διαμονής στην ενήλικη αδελφή του συντηρούντος είναι δυνατή για επιτακτικούς λόγους προστασίας της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής κατά την έννοια του άρθρου 8 ΕΣΔΑ ακόμη και αν δεν πληρούνται οι

προϋποθέσεις του νόμου. Επειδή, όμως, ένα αρνόμενο απευθείας από το δίκαιο της Ένωσης δικαίωμα χορηγήσεως άδειας διαμονής ενδέχεται να εκτείνεται πέραν της προστασίας που κατοχυρώνει το άρθρο 8 ΕΣΔΑ, το υποβληθέν ερώτημα είναι αναγκαίο για την επίλυση της υπό κρίση διαφοράς όσον αφορά την αδελφή του συντηρούντος.

ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ